

עזיה והצרעת, ישעיה והשרפים, יחזקאל והמרכבה

הרב איתמר אלדר (שיעור מס' 73)

<p><u>דברי הימים ב' פרק כו'</u> (א) ויקחו כל עם יהודה את עזיהו והוא בן שש עשרה שנה וימלכו אתו תחת אביו אמציהו: (ב) הוא בנה את אילת וישבה ליהודה אחרי שכב המלך עם אבתיו:</p>	<p><u>מלכים ב' פרק יד'</u> (כא) ויקחו כל עם יהודה את עזיהו והוא בן שש עשרה שנה וימלכו אתו תחת אביו אמציהו: (כב) הוא בנה את אילת וישבה ליהודה אחרי שכב המלך עם אבתיו:</p>
<p>(ג) בן שש עשרה שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם ושם אמו יכלה מן ירושלם: (ד) ויעש הישר בעיני ד' ככל אשר עשה אמציהו אביו:</p>	<p>מלכים ב' פרק טו (א) בשנת עשרים ושבע שנה לנרבעם מלך ישראל מלך עזריה בן אמציה מלך יהודה: (ב) בן שש עשרה שנה היה במלכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם ושם אמו יכלהו מירושלם: (ג) ויעש הישר בעיני ד' ככל אשר עשה אמציהו אביו: (ד) רק הבמות לא סרו עוד העם מזבחים ומקטרים בבמות:</p>
<p>(ה) ויהי לדרש אלהים בימי זכריהו המבין בראת האלהים ובימי דרשו את ד' הצליחו האלהים: (ו) ויצא וילחם בפלשתים ויפריץ את חומת גת ואת חומת יבנה ואת חומת אשדוד ויבנה ערים באשדוד ובפלשתים: (ז) ויעזרהו האלהים על פלשתים ועל הערבים הישבים בגור בעל והמעונים: (ח) ויתנו העמונים מנחה לעזיהו וילך שמו עד לבוא מצרים כי החזיק עד למעלה:</p>	
<p>(ט) ויבן עזיהו מגדלים בירושלם על שער הפנה ועל שער הגיא ועל המקצוע ויחזקם: (י) ויבן מגדלים במדבר ויחצב ברות רבים כי מקנה רב היה לו ובשפלה ובמישור אכרים וכרמים בהרים ובכרמל כי אהב אדמה היה: (יא) ויהי לעזיהו חיל עשה מלחמה יוצאי צבא לגדוד במספר פקדתם ביד יעיאל הסופר ומעשניהו השוטר על יד חנניהו משרי המלך: (יב) כל מספר ראשי האבות לגבורי חיל אלפים ושש מאות: (יג) ועל ידם חיל צבא שלש מאות אלף ושבעת אלפים וחמש מאות עושה מלחמה בכח חיל לעזר למלך על האויב: (יד) ויבן להם עזיהו לכל הצבא מגנים ורמחים וכובעים ושרינות וקשתות ולאבני קלעים: (טו) ויעש בירושלם חשבנות מחשבת חושב להיות על המגדלים ועל הפנות לירוא בחצים ובאבנים גדולות ויצא שמו עד למרחוק כי הפליא להעזר עד כי חזק:</p>	
<p>(טז) ויחזקתו גבה לבו עד להשחית וימעל בדי אלהיו ויבא אל היכל ד' להקטיר על מזבח הקטרת: (יז) ויבא אחרי עזריהו הכהן ועמו פהנים לדי שמונים בני חיל: (יח) ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר לדי כי לפהנים בני אהרו המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלתך ולא לך לכבוד מדי אלהים:</p>	
<p>(יט) ויזעף עזיהו ויבדו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הפהנים והצרעת זרחה במצחו לפני הפהנים בבית ד' מעל למזבח הקטרת: (כ) ויפן אליו עזריהו כהן הראש וכל הפהנים והנה הוא מצרע במצחו ויבהלוהו משם וגם הוא נדחף לצאת כי נגעו ד': (כא) ויהי עזיהו המלך מצרע עד יום מותו וישב בית החפשיית מצרע כי נגזר מבית ד' ויותם בנו על בית המלך שופט את עם הארץ:</p>	<p>(ה) וינגע ד' את המלך ויהי מצרע עד יום מותו וישב בבית החפשיית ויותם בן המלך על הבית שופט את עם הארץ:</p>
<p>(כב) ויתר דברי עזיהו הראשנים והאחרנים כתב ישעיהו בן אמוץ הנביא: (כג) וישפב עזיהו עם אבתיו ויקברו אתו עם אבתיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו מצורע הוא וימלך יותם בנו תחתיו</p>	<p>(ו) ויתר דברי עזריהו וכל אשר עשה הלא הם פתובים על ספר דברי הימים למלכי יהודה: (ז) וישפב עזריה עם אבתיו ויקברו אתו עם אבתיו בעיר דוד וימלך יותם בנו תחתיו:</p>

1. אולם דעת חז"ל (במכילתא פרשת בשלח הביאה רש"י לקמן ו', וברבה קהלת ובסדר עולם רבה פ"ט) כי הנבואה שבפרשה ו' היתה תחלת נבואתו והיה בשנת עשרים ושבע למלכות עזיהו שאז נצטרע והושם בבית החפשית, ונפסק מלכותו ולכן קראה שנת מותו, ואין מוקדם ומאוחר בסדר הספר... (מלבים ישעיה א, א, חלק באור הענין)

2. הרעיון היה פשוט ועם זאת חדשני – הקמת יישוב מבוצר בפחות מיממה. יישובים מבוצרים, חומות ומגדלים כבר היו בארץ מקדמא דנא: "ויבן עזיהו מגדלים בירושלים על-שער הפנה ועל-שער הגיא ועל-המקצוע ויחזקם: ויבן מגדלים במדבר" (דברי הימים ב, כו, 9-10). החידוש היה בכך שמתחילים במלאכת הבנייה עם הנץ החמה ולעת ערב עומד על תלו יישוב מבוצר, חדש. כך נוצלה פרצה בחוק המנדטורי שלפיו לא ניתן לפנות יישוב שיש בו חומה ומגדל בטענה שאינו חוקי. (משה הרפז, המתבונן)

מעוז צור ישועתי, בקרב אין קץ ינצח
אלי איילת אחותי חיוך עייף תשלח
אבוא במנהרות ובמצדות ובמערות
ובנקרות צורים ובמחילות עפר
אי שם בלב הלילה דרוך וחרישי
אורב לי מבקש נפשי

מעוז צור ישועתי, מבצר עיקש וקישח
עצי שקד ליד ביתי עומדים בלובן פורח
אבוא במנהרות ובמצדות ובמערות
ובנקרות צורים ובמחילות עפר
אי שם בלב הלילה דרוך וחרישי
מביט בי מבקש נפשי

3. מעוז צור ישועתי, לך נאה לשבח
הרחק הרחק ליד ביתי הפרדסים נתנו ריח
אבוא במנהרות ובמצדות ובמערות
ובנקרות צורים ובמחילות עפר
אי שם בלב הלילה דרוך וחרישי
צופה בי מבקש נפשי

אבוי לו מעוקצי, ואבוי לו מדבשי
אבוי למבקש נפשי

4.

<u>יחזקאל</u>	<u>ישעיה</u>	
ממעל למרכבה	בהיכל	1. מיקום הכסא
ענן	עשן	2. הבית מלא ב...
חיות	שרפים	3. המשרתים
מתחת לכסא	ממעל לכסא	4. מיקום המשרתים
ארבע - 2 לתעופה ו-2 לכיסוי הגויה.	שש - 2 לתעופה, ו-4 לכיסוי (פנים ורגלים).	5. מס' כנפים
תיאור מסיבי של הפנים ושל הרגלים	רק כנפים	6. תיאור המשרתים
"ברוך כבוד ד' ממקומו"	"קדוש קדוש קדוש ד' צבאות-ת מלא כל הארץ כבודו"	7. הקריאה